

Besluitenlijst van de vergadering van Gedeputeerde Staten van 28 november 2017

Besluitvorming

volgnr.	rapporteur	nummer	onderwerp	beslissing
				• zal worden opgevoerd als prioritair project door provincie Zuid-Holland. • ten behoeve van een structurelere oplossing een interbestuurlijke werkgroep (mede) op te richten die voorstellen gaat doen over de wijze waarop het toedelen van ontwikkelruimte over meerdere PAS-periodes mogelijk gemaakt kan worden. 7. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het voorstel Partiele herziening PAS AERIUS M16L. Besluit: vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om het geadresseerde ministerie te wijzigen indien dit op basis van de nieuwe naamgeving van de ministeries nodig is.
A4	Vermeulen	PZH-2017-620316865	Uitsluitend digitaal publiceren van kennisgevingen, stoppen met publiceren in huis-aan-huisbladen en onderzoek naar mogelijke ondersteuning van lokale en regionale journalistiek	Advies: 1. Vast te stellen om per 1 januari 2018 te stoppen met het publiceren van kennisgevingen in huis-aan-huisbladen, dit te begeleiden met een advertentiecampaignede december en januari en te onderzoeken of de gelden die daardoor vrijvallen mogelijk kunnen worden ingezet om de lokale en regionale journalistiek te stimuleren. 2. Vast te stellen de brief aan PS waarmee zij worden geïnformeerd over het uitsluitend digitaal publiceren van kennisgevingen, het stoppen met publiceren in huis-aan-huisbladen en het onderzoek naar mogelijke ondersteuning van lokale en regionale journalistiek. 3. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het voorstel Uitsluitend digitaal publiceren van kennisgevingen, stoppen met publiceren in huis-aan-huisbladen en onderzoek naar mogelijke ondersteuning van lokale en regionale journalistiek Besluit: vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om in de brief aan de Staten aan te vullen dat bij het bespreken van de mogelijkheden voor de toekomst

Besluitenlijst van de vergadering van Gedeputeerde Staten van 28 november 2017

Besluitvorming

volgnr.	rapporteur	nummer	onderwerp	beslissing
				door het College niet wordt gedacht aan het herstellen van subsidierelaties met de lokale media.
A5	5.1.2e	PZH-2017-621218633	Verzoek aan gemeenten Rotterdam en Maassluis om collegestandpunt over financiële bijdrage veerdienst Maassluis-Rozenburg.	Advies: 1. Vast te stellen de brief aan de gemeente Rotterdam met het verzoek om een collegestandpunt aan te geven over een financiële bijdrage aan de exploitatie van de veerdienst Maassluis-Rozenburg. 2. Vast te stellen de brief aan de gemeente Maassluis met het verzoek om een collegestandpunt aan te geven over een financiële bijdrage aan de exploitatie van de veerdienst Maassluis-Rozenburg. 3. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het verzoek aan de gemeenten Rotterdam en Maassluis om een collegestandpunt over hun financiële bijdrage aan de veerdienst Maassluis-Rozenburg. Besluit: vastgesteld conform advies.
CF1	Weber	PZH-2017-622517827	Ondertekening Letter of Cooperation 2018 met Deltalinqs e.a.	Advies: 1. Aan te gaan de Letter of Cooperation tussen Deltalinqs, gemeente Rotterdam, Havenbedrijf Rotterdam en de bedrijven Shell, BP, Eneco, AKZONobel, Stedin, APMT, WHG, AVR, TNO en Air Products waarin met elkaar de intentie wordt uitgesproken samen stappen te zetten in de energietransitie; 2. De publiekssamenvatting vast te stellen voor het aangaan en ondertekenen van de Letter of Cooperation met Deltalinqs, gemeente Rotterdam, ministerie van EZ en diverse bedrijven; 3. Vast te stellen het nieuwsbericht Bedrijfsleven haven, provincie en gemeente aan de slag met transitie. Aangezien de Commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door GS, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem een machtiging af te geven aan de heer 5.1.2e, gedeputeerde voor energie om de

Besluitenlijst van de vergadering van Gedeputeerde Staten van 28 november 2017

Besluitvorming

volgnr.	rapporteur	nummer	onderwerp	beslissing
				Letter of Cooperation met Deltalinqs, de gemeente Rotterdam, Havenbedrijf Rotterdam en de bedrijven Shell, BP, Eneco, AKZONobel, Stedin, APMT, WHG, AVR, TNO en Air Products namens de Provincie Zuid-Holland te ondertekenen.
				Besluit: vastgesteld conform advies.
CF2	Weber	PZH-2017-620340521	Beslissing op bezwaar meerjarige projectsubsidie 2015-2016 Stormpoldervloedbos	Advies: 1. Het bezwaar van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV), afdeling Gouda tegen de subsidievestiging aan het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) voor het project Stormpoldervloedbos niet ontvankelijk verklaren conform het advies van de bezwarencommissie. 2. De beslissing op bezwaar aan KNNV kenmerk PZH-2017-620340521 vast te stellen conform bijgevoegde concept brief. 3. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het voorstel 'Beslissing op bezwaar projectsubsidie 2015-2016 Stormpoldervloedbos' Besluit: vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om de motivatie voor de beslissing op bezwaar aan te vullen met de uitgebreidere motivatie die de bezwarencommissie heeft opgesteld.
CF3	Weber	PZH-2017-622668180	Behandelveorstel motie 743 Ruiterknooppuntennetwerk	Advies: 1. Vast te stellen de brief aan PS over het behandelvoorstel bij motie 743 mbt. het Ruiterknooppuntennetwerk. 2. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het behandelvoorstel motie 743 Ruiterknooppuntennetwerk. Besluit: vastgesteld conform advies.

Besluitenlijst van de vergadering van Gedeputeerde Staten van 28 november 2017

Besluitvorming

volgnr.	rapporteur	nummer	onderwerp	beslissing
CF4	Weber	PZH-2017-622310292	Motie 752 CDA, Oogstmarkt Malieveld	Advies: 1. Vast te stellen de GS brief met het behandelvoorstel van motie 752 CDA, over de Oogstmarkt Malieveld. 2. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij de GS brief behandelvoorstel Motie 752 CDA, over de Oogstmarkt Malieveld. Besluit: vastgesteld conform advies.
CF5	Weber	PZH-2017-620996840	Motie 756 Groenblauwe Schoolpleinen	Advies: 1. Vast te stellen de GS brief - Behandelvoorstel Motie 756 – Groenblauwe Schoolpleinen; 2. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij de GS brief - Behandelvoorstel Motie 756 – Groenblauwe Schoolpleinen. Besluit: vastgesteld conform advies.
CF6	Bom-Lemstra	PZH-2017-616550960	Wijziging Subsidieregeling cofinanciering EFRO Zuid-Holland	Advies: 1. Vast te stellen het Besluit tot wijziging en verruiming van de Subsidieregeling cofinanciering EFRO Zuid-Holland; 2. Te bepalen dat het Besluit tot wijziging van de Subsidieregeling cofinanciering EFRO Zuid-Holland bekend wordt gemaakt door publicatie in het Provinciaal Blad; 3. Vast te stellen de brief waarmee Provinciale Staten worden geïnformeerd over het Besluit tot wijziging van de Subsidieregeling cofinanciering EFRO Zuid-Holland; 4. Vast te stellen de publiekssamenvatting van het Besluit tot wijziging van de Subsidieregeling cofinanciering EFRO Zuid-Holland. Besluit: vastgesteld conform advies.

Besluitenlijst van de vergadering van Gedeputeerde Staten van 28 november 2017

Besluitvorming

volgnr.	rapporteur	nummer	onderwerp	beslissing
CF7	Bom-Lemstra	PZH-2017-622978461	Behandelveorstel motie 753 Beste Klimaatadaptatieontwerp van Zuid-Holland	Advies: 1. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten met het behandelvoorstel voor motie 753 Beste Klimaatadaptatieontwerp van Zuid-Holland, waarin Gedeputeerde Staten aangeven het idee voor zo'n ontwerpwedstrijd verder te gaan uitwerken. 2. Vast te stellen de publiekssamenvatting waarin wordt aangegeven dat Gedeputeerde Staten het idee van Provinciale Staten voor een ontwerpwedstrijd voor Beste Klimaatadaptatieontwerp van Zuid-Holland verder gaan uitwerken. Besluit: vastgesteld conform advies.
CF8	5.1.2e	PZH-2017-623027253	Behandeling motie 749 Bodemdaling, Heel Zuid-Holland Zakt	Advies: 1. Vast te stellen van de brief aan Provinciale Staten waarin de rapportage over bodemdaling wordt toegezegd. 2. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het behandelvoorstel van motie 749 over bodemdaling. Besluit: vastgesteld conform advies.
CF9	5.1.2e	PZH-2017-622948231	Motie 762 Zonneboeren	Advies: 1. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarin het bij motie 762 gevraagde onderzoek naar vernatten van het veenweidegebied in combinatie met het aanleggen van zonnevelden in die gebieden waar het landbouwperspectief minimaal is, wordt toegezegd. 2. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het Behandelvoorstel van motie 762 over zonneboeren. Besluit: vastgesteld conform advies.

Besluitenlijst van de vergadering van Gedeputeerde Staten van 28 november 2017

Besluitvorming

volgnr.	rapporteur	nummer	onderwerp	beslissing
CF10	5.1.2e	PZH-2017-620319997	Beslissing op bezwaar SITA Recycling Services West BV van 4 juli 2017 tegen het besluit van 31 mei 2017 tot invordering verbeurde dwangsom	Advies: 1. Conform het advies van de bezwarencommissie de bezwaren van SITA Recycling Services West BV van 4 juli 2017 tegen het besluit van 31 mei 2017 tot invordering verbeurde dwangsom ongegrond te verklaren en het bestreden besluit te handhaven. 2. De brief aan SITA Recycling Services West BV vast te stellen met de beslissing op bezwaar tegen het besluit van 31 mei 2017 tot invordering verbeurde dwangsom. 3. De publiekssamenvatting vast te stellen over de beslissing op het bezwaar van SITA Recycling Services West BV tegen het besluit van 31 mei 2017 tot invordering verbeurde dwangsom. Besluit: vastgesteld conform advies.
CF11	Baljeu	PZH-2017-623343952	Brief aan de Minister van Financiën mbt. Verlagings provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting 2018	Advies: 1. Vast te stellen de brief aan de minister van Financiën waarin het besluit van Provinciale Staten van 8 november 2017 wordt meegedeeld om de provinciale opcenten op de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting te verlagen. 2. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het voorstel over de brief aan de Minister van Financiën mbt. Verlagings provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting. Besluit: vastgesteld conform advies.

Besluitenlijst van de vergadering van Gedeputeerde Staten van 28 november 2017

Besluitvorming

volgnr.	rapporteur	nummer	onderwerp	beslissing
CF12	Baljeu	PZH-201-618261711	Wijziging bijlage 1 van de Uitvoeringsregeling Bezoldiging provincie Zuid-Holland per 1 januari 2018	Advies: 1. Vast te stellen het besluit tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Bezoldiging provincie Zuid-Holland per 1 januari 2018. 2. Het besluit Uitvoeringsregeling Bezoldiging provincie Zuid-Holland te publiceren in het Provinciaal Blad. 3. De publiekssamenvatting vast te stellen over de verhoging van de toelagen, zoals opgenomen in bijlage 1 van de Uitvoeringsregeling Bezoldiging provincie Zuid-Holland. Besluit: vastgesteld conform advies.
CF13	Baljeu	PZH-2017-619500819	Normenkader Rechtmatigheid 2017	Advies: 1. Vast te stellen het Normenkader Rechtmatigheid 2017 2. Vast te stellen de brief aan PS waarin het Normenkader Rechtmatigheid 2017 ter kennisneming aan Provinciale Staten wordt voorgelegd 3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het Normenkader Rechtmatigheid 2017. Besluit: vastgesteld conform advies.

provincie
ZUID

5.1.2e

D

Memo (D-stuk)

Gedeputeerde 5.1.2e

D.2

Energietransitieteam

Contact

5.1.2e

06 – 5.1.2e

5.1.2e @pzh.nl

Datum

13 maart 2018

Aan

College van GS

Kopie 5.1.2e

5.1.2e

en

5.1.2e

Onderwerp

Rol van waterstof in energietransitie

Op 13 februari 2018 hebben 5.1.2e en 5.1.2e van het provinciale Energietransitieteam met ons van gedachten gewisseld over de rol van waterstof in de energietransitie in Zuid-Holland. Hieronder volgt de essentie van de gedachtewisseling, de conclusies en recente relevante ontwikkelingen (EU, 'Hydrogen Valleys').

Productie en toepassing

Op dit moment produceren bedrijven als 5.1.2e en 5.1.2e en 5.1.2e en Shell (bijproduct) in het Haven-Industrieel Complex Rotterdam 'grijze' waterstof, uit aardgas. Het is wenselijk om deze productie in het kader van Deep Decarbonisation van het HIC Rotterdam uit te faseren; de productie van 'blauwe' waterstof ('grijze' waterstof gecombineerd met het afvangen, opslaan en/ of nuttig hergebruiken van CO₂) kan een noodzakelijke tussenstap zijn op weg naar volledig 'groene' waterstof.

'Groene' elektriciteit uit wind en zon kan worden omgezet in 'groene' waterstof, door middel van splitsing van water in waterstof en zuurstof (elektrolyse). Deze conversie biedt de mogelijkheid om 'groene' elektriciteit op te slaan. Dit is niet alleen een belangrijke verduurzamingsroute, maar tegelijkertijd een belangrijke flexibilitieoptie om in de toekomst de vraag naar en het grillige aanbod van grootschalige 'groene' elektriciteit te balanceren.

Waterstof kan worden toegepast als energiedrager voor de mobiliteit (wegverkeer, binnenvaart en kustvaart), de gebouwde omgeving (ruimteverwarming; eerst nog bijmengen bij aardgas) en de industrie. Het kan ook worden toegepast als grondstof voor de (petro-) chemische industrie, bv. voor ontzwaveling in raffinaderijen en voor de productie van 'groene' kunstmest.

Conclusies

- Het waterstof-dossier raakt de portefeuille van vrijwel ieder van ons: Energietransitie, Circulaire Economie, Deep Decarbonisation HIC Rotterdam, OV-concessies, eigen wagenpark, wegverkeer, binnenvaart, tank-infrastructuur, aardgasloze gebouwde omgeving, landbouw; benutten van financiering van rijk en EU;
- De Provincie Zuid-Holland kan een belangrijke inventariserende, verbindende en faciliterende rol spelen in de totstandkoming van een Groene Waterstof-Economie in Zuid-Holland. Wij verbinden bijvoorbeeld al met het Klimaat- en Energieakkoord, met de Landelijke Routekaart Waterstof en met vergelijkbare ontwikkelingen in Noord-

Nederland. Op 24-25 mei zal ik met een Zuid-Hollandse delegatie een werkbezoek brengen aan Groningen om de meerwaarde van kennisdeling, samenwerking en krachtenbundeling richting rijk en EU verder te verkennen.

Recente ontwikkelingen

Op verzoek van het Ministerie van Infrastructuur en Water hebben wij op 28 februari ambtelijk deelgenomen aan een bijeenkomst van het Europese programma 'Fuel Cells and Hydrogen Joint Undertaking' (FCHJU) in Frankfurt. Eerder is uit dit programma cofinanciering voor 20 waterstofbussen voor Zuid-Holland georganiseerd. De Europese Commissie wil niet langer alleen 'stand alone' projecten stimuleren maar wil nu Europese regio's actief betrekken om onder het frame 'Hydrogen Valleys' regionale integrale gebiedsgerichte waardeketens te stimuleren. Het Ministerie heeft de provincie gevraagd om dit te coördineren voor het grondgebied Zuid-Holland. Wij hebben dit voortvarend opgepakt; contouren dienen uiterlijk 20 april 2018 te worden aangeleverd:

- In het Haven-Industrieel Complex Rotterdam loopt het initiatief 'H-vision', gericht op de productie van 'blauwe' waterstof. Er liggen goede kansen voor systeemintegratie van de 'groene' elektriciteit uit wind op zee die met ingang van 2020-2023 grootschalig op de Maasvlakte zal aanlanden. Er zijn onder meer plannen voor een 20 MW electrolyser voor ontzwellen in een raffinaderij. Onderzoek, ontwikkeling en demonstratie van elektrolyse-infrastructuur is daarvoor cruciaal. Daarbij is van belang dat de 'groene' waterstof verder kan worden opgewaardeerd naar de 'groene' energiedragers/ grondstoffen ammoniak, methanol en mierenzuur. Kennisprogramma's als Voltachem (Fieldlab) van TNO en E-Refinery van de TU Delft kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan deze systeemintegratie;
- Op 'Energy Island' Goeree-Overflakkee hebben 28 partners (inclusief PZH) op 8 december 2017 het Groene Waterstof-Convenant Goeree-Overflakkee (H2GO) getekend. Het is een schoolvoorbeeld van een 'Hydrogen Valley' avant-la-lettre, omdat de gehele waardeketen van opwek, conversie, opslag, distributie tot bréde toepassing in mobiliteit, gebouwde omgeving, landbouw en industrie tot doel heeft.

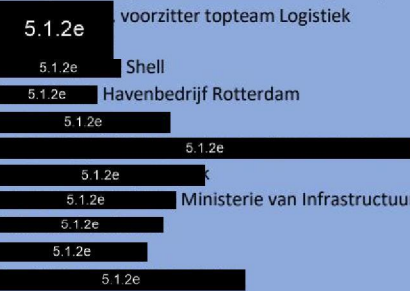
Andere ontwikkeling: samen met 5.1.2e (gemeenten in) de regio's Midden-Holland en West-Holland en het Waterstofplatform verkennen wij op 27 maart de mogelijkheid om tot een gezamenlijke aanbesteding te komen van een specifiek waterstof-voertuig voor gemeentelijke openbare werken. Vraagbundeling is nodig om een producent te bewegen om zo'n maatwerk-voertuig te ontwikkelen en op de markt te brengen. Wij kunnen daarmee bijdragen aan het doorbreken van kip en ei van voertuigen en vulpunten. Aftasten in Frankfurt heeft geleerd dat de Europese Commissie positief staat tegenover dit initiatief.

Het Programmamanagement voor de Groene Waterstof-Economie wordt ingevuld vanuit het provinciale Energietransitieteam. De voortgangsbewaking en bijsturing vindt plaats in de 'Energy Innovation Board Zuid-Holland', onder mijn voorzitterschap. Ik zal de gemeente Goeree-Overflakkee vanwege de 'Hydrogen Valley-link' uitnodigen voor de EIBoard Z-H.

Ik kijk er naar uit om met jullie samen te werken op dit mooie dossier.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Bijlage overzicht visies, doelstellingen, netwerken, governance						
Organisatie	Omschrijving	werkgebied	Betrokken partijen	Langetermijnvisie	Doelstelling	Governance
Topsector Logistiek	In 2010 startte het Kabinet met het topsectorenbeleid. De logistieke sector is een van de negen sectoren waarin Nederland uitblinkt en mondiaal toonaangevend is. Met een toegevoegde waarde van 53 miljard euro per jaar en 646.000 arbeidsplaatsen is de logistiek van groot economisch belang. Dat zijn niet alleen bedrijven, die een producten vervoeren of overslaan, maar ook logistieke en supply chain functies binnen verladende bedrijven. De Topsector Logistiek ondersteunt bedrijven uit de andere (top)sectoren; hun kosten bestaan voor 8-18% uit logistiek. Voor deze bedrijven is goede logistiek bepalend voor de tijdigheid en leverbetrouwbaarheid en daarmee voor hun marktpositie.	landelijk	initiatiefnemer Rijksoverheid, veel partijen betrokken	<i>Partituur naar de top</i> (2015) had als ambitie: In 2020 heeft Nederland een internationale topositie (1) in de afwikkeling van goederenstromen, (2) als ketenregisseur van (inter)nationale logistieke activiteiten en (3) als land met een aantrekkelijk innovatie- en vestigingsklimaat voor verladend en logistiek bedrijfsleven. <i>In de nieuwe partituur</i> (2018) formuleren we de volgende ambitie: in 2030 beschikt Nederland – met name door innovaties gerelateerd aan verduurzaming, digitalisering, robotisering/automatisering en verstedelijking – over een emissiearm en concurrerend logistiek systeem.	Het Topteam werkt de ambitie uit in twee streefwaarden voor 2030: 1. De CO27 uitstoot van logistiek in Nederland is in 2030 verminderd met 0,5 Mton; bijbehorende KPI: CO2 uitstoot in Mton. 2. De toegevoegde waarde van ketenregie activiteiten aan het BBP groeit van €18,6 miljard in 2016 naar €25 miljard in 2030; bijbehorende KPI: toegevoegde waarde in miljard €	Het Topteam Logistiek is verantwoordelijk voor het (laten) uitvoeren van het Meerjarenprogramma 2016-2020. Dat wil zeggen dat het topteam vaststelt welke acties tot het Meerjarenprogramma behoren, welke prioriteiten binnen de acties worden gesteld en - in overleg met de financiers - waar de beschikbare budgetten van de Topsector Logistiek aan worden besteed. Het boegbeeld is tevens de voorzitter van het Topteam. De prioritering binnen de acties is gedelegeerd aan Stuurgroepen. Het Topteam Logistiek en de Stuurgroepen zijn publiek-privaat ingericht. Het Topteam Logistiek bestaat uit de volgende personen: voorzitter topteam Logistiek
Verkeersonderneming	De Verkeersonderneming is een publiek-private samenwerking van gemeente Rotterdam en Metropoolregio Rotterdam Den Haag, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat en het Havenbedrijf Rotterdam. Er zijn vijf belangrijke redenen voor deze samenwerking: 1. Gezamenlijke aanpak van bereikbaarheidsvraagstukken. 2. Het versterken en optimaliseren van het (gebruik) van de infrastructuur in en om Rotterdam en het reduceren van de filedruk door een doelgerichte vraagbeïnvloeding. 3. Het ontwikkelen en uitvoeren van innovatieve oplossingen voor bereikbaarheidsvraagstukken: oplossingen die de samenwerkingspartijen afzonderlijk niet kunnen ontwikkelen en uitvoeren. 4. Samenwerking: publiek-publiek, publiek-privaat, privaat-privaat en publiek-privaat-people. Nieuwe oplossingen landen bij voorkeur in de markt (privaat) of bij een wegbeheerder (publiek). 5. Bijdragen aan een duurzame gedragsverandering.	Metropoolregio Rotterdam Den Haag (focus op regio Rotterdam)	gemeente Rotterdam en Metropoolregio Rotterdam Den Haag, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat en het Havenbedrijf Rotterdam.		De Verkeersonderneming heeft tot doel het op peil houden en vergroten van de bereikbaarheid van Rotterdam & de doorstroming te verbeteren (haven, stad en regio). Het gebiedsgerichte Programma Duurzame Bereikbaarheid Rotterdam-Den Haag bevat een Korte Termijn Aanpak, waarin waar nodig samen met het bedrijfsleven, maatregelen op het gebied van (hoogwaardig) OV, smart mobility, ketenmobiliteit, fiets, vraagsturing en de aanpak van de verkeersdoorstroming op aansluitingen op het Hoofdwegennet (aansluitingen HWN/OWN) worden ontwikkeld die gezamenlijk (50%-50%) worden bekostigd.	De Verkeersonderneming is een publiek-private samenwerking van gemeente Rotterdam en Metropoolregio Rotterdam Den Haag, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat en het Havenbedrijf Rotterdam.
MRDH - regiobrede aanpak goederenvervoer	regiobrede aanpak goederenvervoer van 23 gemeenten in de MRDH om via stadslogistieke maatregelen te werken aan de CO2-doelstelling die zijn afgesproken in de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid (UAB) van de MRDH .	Metropoolregio Rotterdam Den Haag	MRDH	Om de agglomeratiekracht en de concurrentiepositie van de metropoolregio te versterken en de leefbaarheid te vergroten zijn in de Strategische Bereikbaarheidsagenda vijf hoofddoelen benoemd: 1. Concurrerende economie 2. Kwaliteit van plekken: 3. Kansen voor mensen: d 4. De duurzame regio: 5. Efficiënt en rendabel:	Oplossen regionale knelpunten en optimaliseren keten Slimmer goederenvervoer vraagt om gedragsverandering Veilig vervoer van gevaarlijke stoffen De doelstelling voor CO2 luidt 30% minder uitstoot door het verkeerssysteem in 2025 dan nu. Van die doelstelling kunnen de gemeenten iets meer dan de helft realiseren. . Adviesbureau CE schat in dat 6% van de reductiedoelstelling voor CO2 gerealiseerd kan worden door maatregelen op het gebied van stadslogistiek. De voorgestelde maatregelen zijn efficiëntieverbeteringen in logistiek en zero-emissiezones voor vrachtverkeer in binnensteden van Den Haag, Rotterdam, Schiedam, Delft en Vlaardingen. CE schat in dat door de maatregelen 10% minder vrachtverkeer zal rijden en 10% van het totale logistieke verkeer in de regio ZE (Zero Emissie) wordt.	actief deelnemen aan de werkgroep logistiek. --> wie zitten hierin? Voor interview
Logistiek 010	Via Logistiek 010 maken overheid en bedrijfsleven zich samen sterk voor duurzame oplossingen die de luchtkwaliteit en de bereikbaarheid van de Rotterdamse binnenstad verbeteren. Op dit moment zijn ruim 600 partijen aangesloten bij Logistiek 010. In het initiatief Green Deal 010 Zero Emission Stadslogistiek, kortweg Green Deal 010, werken we aan duurzame oplossingen waarmee we de luchtkwaliteit in de binnenstad blijvend willen verbeteren. Dat doen we in samenwerking met n zes regionale transportbedrijven.	regio Rotterdam	600 partijen en organisaties in de regio Rotterdam	stadslogistiek in Rotterdam in 2020 100% emissievrij	In een convenant, dat de naam Green Deal 010 Zero Emission Stadslogistiek draagt, hebben we afgesproken dat de logistiek in de binnenstad van Rotterdam in 2020 voor 100% emissievrij moet zijn.	

Integrale gebiedsuitwerking Greenport 3.0 in Westland	Adaptief programma mobiliteitsaanpak Westland waarbij afspraken zijn gemaakt over inzet van middelen van overheid en bedrijfsleven om de mobiliteits- en logistieke opgaven 2030 / 2040 aan te pakken.	Het Westland	gemeente Westland, provincie Zuid Holland 5.1.2e	De ambitie is om het tuinbouwcluster de komende jaren te ontwikkelen tot de meest duurzame sector ter wereld naar een Greenport 3.0. Dat kan door nieuwe markten aan te boren en producten te ontwikkelen of te versterken. Daar horen ook keuzes voor ruimte en bereikbaarheid bij, gericht op het versterken van de tuinbouwsector.	Doel is een gezamenlijke ruimtelijke uitvoeringsstrategie en investeringsagenda voor, in eerste instantie, het Westland.	Bestuurlijk verantwoordelijke gemeente Westland: wethouder 5.1.2e , provincie Zuid-Holland: gedeputeerde 5.1.2e Ambtelijk opdrachtgever gemeente Westland: 5.1.2e provincie Zuid-Holland: 5.1.2e Projectleider gemeente: 5.1.2e provincie: 5.1.2e Participanten 5.1.2e provincie Zuid-Holland, 5.1.2e, 5.1.2e
Programma Goederenvervoercorridors	Gezamenlijke MIRT-onderzoek van het Rijk, Havenbedrijf Rotterdam, d 5.1.2e en de provincies Zuid-Holland, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. centrale vraag: hoe kunnen we de logistieke corridors Oost en Zuidoost optimaliseren en daarbij economische meekoppelkansen verzilveren?	De scope van het programma is de corridor Oost en de corridor Zuidoost.	Rijk, Havenbedrijf Rotterdam, de 5.1.2e 5.1.2e en de provincies Zuid-Holland, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg	Onze visie is dat de Topcorridors in 2030 een vlot, betrouwbaar, robuust, veilig en duurzaam transportsysteem faciliteren dat niet alleen bijdraagt aan een duurzame economische groei en waarbij de gebruikers tevreden zijn, maar dat die groei ook samen gaat met een optimale leefkwaliteit en woonomgeving langs de corridors. De ambitie voor de Goederenvervoercorridors is om in 2030 Topcorridors te zijn. https://www.topcorridors.com/default.aspx	1. Verbeteren van de doorstroming en verkeersveiligheid 2. Bevorderen van economische groei 3. Focus op gebruikers 4. Beheer en onderhoud op peil Economie: - vergroten toegevoegde waarde rondom goederenstromen - verhogen ontwikkelingspotentieel door match met ter plekke beschikbaar ardbeidspotentieel Milieu/Duurzaamheid - vergroten duurzaamheid van transport via verbindingen en knooppunten - verkleinen negatieve effecten van vervoer op corridors - verhogen efficient energiegebruik sociaal/veiligheid - verhogen verkeersveiligheid - verlagen transport criminaliteit - verlagen sociale overlast - verhogen externe veiligheid Kwaliteit corridors (bereikbaarheid) - verhogen voorspelbaarheid transport - vergroten transparante informatievoorziening - vergroten uitwisselbaarheid tussen modaliteiten	•Gezamenlijk op als opdrachtgeverschap deelnemers programmaraad •Het Bestuurlijk Overleg Goederenvervoercorridors (MIRT) is het besluitvormend orgaan over de kaders op hoofdlijnen voor de programma-aanpak en over de inzet van rijksmiddelen uit het Infracfonds. Het programma zelf heeft een bredere scope dan het BO-GVC. 1 keer per jaar wordt dit BO-GVC gecombineerd met de programmaraad. In plaats van de directeur lenM zal dan de minister deelnemen. •De programmaraad (voorheen regiegroep) stuurt op doelbereik, samenhang, prioritering en voortgang van acties, maatregelen en projecten. Formele bekrachtiging van provinciale middelen en private middelen vinden plaats in de betreffende vertegenwoordigende en/of besluitvormende organen van deze organisaties. •De managementgroep van diezelfde organisaties bereidt de programmaraad voor en fungeert als gedelegeerd opdrachtgever. Zij bewaakt de opvolging en uitvoering van besluiten van de programmaraad en zorgt dat de uitvoering in het programmateam gefaciliteerd wordt (bijvoorbeeld door voldoende resources beschikbaar te stellen en evt. belemmeringen weg te nemen). Noodzakelijke randvoorwaarden worden door de managementgroep ingevuld. Deze managementgroep wordt met name in de opstartfase als nuttig gezien. •Het operationele programmateam voert uit, in opdracht van de programmaraad. •Een kerngroep adviseert, op ad hoc basis, zowel programmateam als programmaraad en draagt zorg voor afstemming en coördinatie met de deelnemende organisaties.
Greendeal ZES	Eind 2014 tekenden 54 partijen samen met voormalig Staatssecretaris Mansveld de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek (Green Deal ZES). Naast de ministeries van Infrastructuur en Milieu en Economische Zaken werd deze ondertekend door gemeenten, vervoerders, verladers, autofabrikanten, onderzoeksinstituten, en door verwante branche- en belangenorganisaties als 5.1.2e 5.1.2e Deze partijen onderzoeken samen hoe emissievrije bevoorrading van stadskernen in praktijk gebracht kan worden.	landelijk	54 partijen: ministeries, gemeenten, vervoerders, verladers, autofabrikanten, onderzoeksinstitutorganisations als 5.1.2e 5.1.2e	Het uiteindelijke doel is om schadelijke emissies (CO2, NOx, fijnstof) als gevolg van stadslogistiek te reduceren tot nul.	Partijen in de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek delen het doel dat in 2025 steden zoveel als mogelijk emissievrij worden beleverd. Daarnaast streven partijen ernaar om het geluid te beperken. Ook het terugdringen van het aantal benodigde voertuigen voor de bevoorrading van de stad vormt een belangrijk doel.	De kracht van de Green Deal wordt gevormd door de Living Labs. Middels Living Labs wordt gestreefd naar werkbare operationele oplossingen voor het verduurzamen van de stadslogistiek. De steden die de Green Deal ondertekenen geven de Living Labs de ruimte nieuwe technologieën en oplossingen in de praktijk uit te proberen. Doel is om van de experimenten op kleine schaal te leren en de successen zo snel mogelijk te delen met andere toetreders. Het kernteam ondersteunt dat proces. Het kernteam bestaat uit een brede vertegenwoordiging vanuit de branche, het bedrijfs- en het overheidsleven. Het kernteam wordt gevormd door: 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e
Bereikbaar Haaglanden	Bereikbaar Haaglanden is een netwerk voor werkgevers, ondernemersverenigingen en logistieke organisaties. Initiatiefnemers zijn 2e 5.1.2e de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, 5.1.2e en 5.1.2e 5.1.2e	Haaglanden en Rijnland	an 5.1.2e Metropoolregio Rotterdam Den Haag, 5.1.2e gemeente Den Haag en 5.1.2e	Bereikbaarheid van de regio Haaglanden en Rijnland is essentieel voor een blijvend gezond functionerende economie met (internationale) aantrekkingskracht. Door een gezamenlijke aanpak van werkgevers, ondernemersverenigingen, logistieke organisaties en overheden met duurzame, moderne oplossingen kan iedereen ongehinderd daar komen waar hij wenst.	Het doel is een bereikbare regio door het stimuleren van slim reizen en werken en het efficiënt gebruiken van wegen en het OV- en fietsnetwerk. Minder files en vertragingen zijn beter voor de economie, voor de leefbaarheid en levert veel minder stress en irritatie op. Bereikbaar Haaglanden is een platform waar samenwerking en kennisdeling centraal staat.	Bereikbaar Haaglanden is onderdeel van het programma Beter Benutten van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Bereikbaar Haaglanden kent 80 convenantpartners die vijf keer per jaar tijdens ontbijtsessies bijeenkomen om inspiratie op te doen en kennis en ervaring over actuele thema's rond bereikbaarheid te delen.
Transportsector	Er zijn twee organisaties die de belangen van de logistieke en transportsector behartigen: 5.1.2e 5.1.2e voor de belangen van de vervoerders en 5.1.2e voor de belangen van de verladers	beide organisaties opereren lokaal, regionaal en landelijk.		Volgens 5.1.2e zijn de grootste uitdagingen voor de sector: 1) zorgen voor goede bereikbaarheid en infrastructuur, 2) duurzame mobiliteit en innovatie om dat te bereiken, 3) een ruimtelijke ordening die inspeelt op ontwikkelingen en 4) arbeidsmarkt waar vraag en aanbod in evenwicht zijn. 5.1.2e heeft een langetermijnvisie naar 2040 in ontwikkeling, deze is nog niet beschikbaar gesteld.	op het gebied van duurzaamheid is ambitie van 5.4% alvering van de totale CO2 uitstoot van het wegvervoer in 2030. Al in 2025 moeten steden in principe zonder schadelijke uitstoot (zero emissie) worden bevoorraad.	5.1.2e zijn ledenorganisaties met een bestuur.
	5.1.2e is een netwerk van mensen en organisaties die mobiliteit van personen en goederen willen verbeteren door gezamenlijk nieuwe ontwikkelingen te verkennen en daadwerkelijk toe te passen. Dat doen we vanuit de Zuidelijke Randstad.	Zuidelijke Randstad	initiatief: MRDH, Prinvincie ZH, 5.1.2e Gemeente Den Haag, Rotterdam 5.1.2e 5.1.2e			

Kort verslag werkgroep Rotterdam-Moerdijk 28 maart 2018

Aanwezig:	5.1.2e
	5.1.2e (vz), 5.1.2e
	5.1.2e
	5.1.2e
	5.1.2e 5.1.2e
Afwezig:	5.1.2e

1 Opening en kennismaking

De voorzitter, 5.1.2e, heet allen welkom. Gemaakte opmerkingen/aandachtspunten:

- Er zijn de nodige vragen rond de definitie van CO2 reductie, waar wordt dit geteld en hoe is de overlap met de andere tafels / worden dubbeltellingen voorkomen. Wie is uiteindelijk de 'scheidsrechter' (welke getallen kloppen?). PBL komt binnenkort met nieuwe cijfers en zal daarbij meer inzicht geven in de rekenmethodiek. Ook is er een analyseteam beschikbaar (via de landelijke Industrietafel).
- Hoe ontwikkelen we business cases voor de investeringen / mechanisme dat innovatie aanjaagt (in plaats van kiezen van de winnende techniek)?
- Hoe zorgen we voor behoud concurrentiekracht Nederlandse bedrijven?

2 Opdracht

In aanwezigheid van 5.1.2e (EZK) is gesproken over de opdracht:

- Centrale vraag is: waar kunnen we op meest doelmatige manier CO2 reduceren? hoe ziet jullie propositie 2030 eruit, met doorkijk naar 2050? Wat is je beste en meest doelmatige manier. Aan regiotafel voornamelijk de propositie en gemeenschappelijkheid. Eventuele onderhandelingen aan het einde.
- Naast de doelmatige oplossingen, ook aangeven wat daarvoor nodig is, bijv. innovatie, hoe ziet SDE verbreding eruit, wat nodig op het gebied van W&R? welke randvoorwaarden nodig?
- Uiteraard wordt ook gekeken naar: betekenis voor de concurrentiepositie, weglekeffecten (graag meenemen in de voorstellen in welke context de maatregelen impact hebben)
- Nieuwe cijfers PBL volgen binnenkort met daarin een evenwichtige verdeling over de 5 clusters (indicatief) en inzicht in het CO2 budget (wat is de emissieruimte in 2030).
- Komende weken zal e.e.a. scherper worden in definities, modellen, hoe telt een project/maatregel mee (scopes van CO2 reductie)
- Er wordt gewerkt aan een innovatiespoor en een kennis en innovatieagenda energietransitie
- EZK verwacht integrale clustervisie en wat daar randvoorwaardelijk voor nodig is (CO2 prijs, SDE).

3 Samenstelling en werking werkgroep en klankbordgroep

Conclusies:

- Mededinging / NDA: verloopt idealiter centraal via de industrietafel (5.1.2e) in overleg met ACM. Hier komen we in de volgende bijeenkomst op terug. 5.1.2e zal dit aan de tafel Rotterdam-Moerdijk waarnemen en zorgen voor verslaglegging.
- Deelname NGO's buiten verzoek direct aan tafel, gezamenlijk spelregels afspreken
- Bedrijven die nog missen aan de werkgroepetafel: buiten verzoek
- Moerdijk is nu vertegenwoordigd via Shell. Vraag is of dit voldoende is. buiten verzoek zal ook vertegenwoordiging namens deze bedrijven voor hun rekening nemen.

4 Discussie en rondvraag

Er is een eerste inventarisatie gemaakt van onderwerpen en ideeën. Op basis van deze inventarisatie is (na afloop van de werkgroep) onderstaand overzicht opgesteld, met daarbij een verdeling van betrokken partijen. Dit overzicht zal voor de volgende keer verder worden aangevuld mochten onderwerpen missen, gedetailleerd met concrete projecten en implementatietermijn.

Onderwerp	Betrokkenen
Waterstof	buiten verzoek Shell, buiten verzoek
Waste	buiten verzoek
(Rest)warmte	Shell, buiten verzoek
CC(U)S*	buiten verzoek Shell, buiten verzoek
Infrastructuur / netwerken	buiten verzoek
Offshore wind benutting	buiten verzoek Shell, buiten verzoek PZH
Stoom	buiten verzoek
Fuel Cell Development	
e-fuels (import)	
Circulair	
Spread in productie	
Energie efficiency (warmtepompen)	5.1.2e

*Onder CCU werd ook genoemd: CO₂ naar mierenzuur / koolmonoxide

Bij CCS werd ook door verschillende partijen aangegeven dat internationale aansluiting cruciaal is

Naast bovenstaande ideeën voor CO₂ reductie maatregelen is ook het belang van randvoorwaarden aangegeven, waaronder: komen tot een business case, level playing field, mechanisme met de juiste prikkels (stimuleren innovatie ipv kiezen van winnende technieken).

Vervolg

De eerstvolgende bijeenkomst staat gepland op 12 april. Voorstel voor de besprekpunten van 12 april:

- uitgewerkt overzicht van mogelijke projecten en maatregelen bespreken
- randvoorwaarden bespreken
- het beoogde impactpotentieel (CO₂ reductie in 2030) inschatten
- werkafspraken voor de prioritering maken

In de loop van volgende week (2 april), zal 5.1.2e contact opnemen over verdere uitwerking en ieders rol daarin. buiten verzoek neemt het initiatief om andere bedrijven uit het gebied te informeren en raadplegen.

Annotatie Han Weber

'Nationale open innovatiecentrum voor GeoThermie en Ondergrondse Opslag' in Rijswijk Kessler-gebouw (te verlaten Shell gebouw) in de Plaspoelpolder

Door: 5.1.2e

Datum PHO : maandag 9 juli 2018

Bijgevoegd wat informatie over het initiatief rond het open innovatiecentrum in Rijswijk. Formeel portefeuille van Adri, maar sinds enkele weken speelt de kans om hier een (deel van een) 'energiecampus' van te maken.

Enkele noties

- Shell heeft vorig jaar te kennen gegeven te willen vertrekken uit Rijswijk. Als reactie hierop is een convenant tussen publieke partijen (gemeenten Rijswijk, Den Haag, MRDH en PZH) en Shell afgesloten met als gezamenlijke ambitie: "Een goede duurzame invulling te creëren voor Kessler Park, leegstand te voorkomen en op deze wijze bij te dragen aan de aantrekkelijkheid van Plaspoelpolder op zowel lokaal, regionaal als provinciaal niveau."
- Dat convenant heeft geresulteerd in een drietal onderzoeken, met als laatste een marktconsultatie over de verkoopmogelijkheden van het pand/terrein. Hoewel de meeste partijen een oplossing zochten in combinatie met wonen, is voorgesteld in eerste instantie een campus-concept (met hooguit ondergeschikt wonen) te onderzoeken;
- Tegelijkertijd ontstond het initiatief Van TNO (5.1.2e), TuDelft, EZK en (den verzoeken) rond het open innovatiecentrum waarbij gebruik gemaakt kon worden van de unieke boorfaciliteiten die op het terrein aan Shell-Kessler Park aanwezig zijn (zie bijgevoegde presentaties welke daar een uitvloeisel van zijn); Ook PZH en IQ zijn nu betrokken bij de uitwerking hiervan.
- Dat heeft er vorige week vrijdag tijdens het bestuurlijke overleg met Adri er toe geleid dat Shell partijen tot 1 september de exclusieve mogelijkheid biedt om met een bod voor het pand/ terrein te komen;
- Tijdens het traject zijn ook gesprekken met het onderwijs gevoerd om te kijken of zij geïnteresseerd zijn in het pand. Kortweg komt het erop neer dat onderwijsinstellingen open staan voor samenwerking, maar geen expliciete ruimtebehoefte (met uitzondering van Europees basisonderwijs) hebben. Ze zien zichzelf ook niet als drager, maar wel als partner;
- Wel is ook (buiten verzoek 5.1.2e) tbv campusontwikkeling gevraagd mee te denken. Bij een open innovatiecentrum op het gebied van geothermie/ energietransitie past wellicht een mbo met aandacht voor nieuwe vormen van werk voortvloeiend uit de energietransitie (installateur warmteinfrastructuur, diepe en ondiepe aardwarmte warmtepompen, PVThermisch zonnepanelen, etc.). Zeker als er ook dergelijke bedrijven (start-up/scale-ups in het complex zitting nemen).
- In algemene zin wordt nu door TNO als trekker aan een bid gewerkt. De inboedel is ca 15 miljoen waard volgens Shell. Ze willen dit mogelijk schenken. Aan de bidders de opdracht om dit geld te matchen, zodat er een centrum kan worden opgezet in de komende jaren van start kan met ca 7 miljoen omzet en dit op te werken tot mogelijk 15 miljoen per jaar.
- **Mogelijke gevraagde bijdrage vanuit regio (PZH) 1 miljoen per jaar? Zou dit inzet kunnen zijn van Alertheidsbudget?**

Conclusie

- Vanuit energie (warmteteam en innovatieteam) is er enthousiasme over dit initiatief. Bied unieke kansen om dit energieonderdeel aan de regio te blijven binden, pas goed in het Masterplan Geothermie, geeft versnellingskansen bestaande geothermie initiatieven (bv DAP, omdat de research-onderdelen er dan uit kunnen), en pas goed in de politieke wens voor het ontwikkelen van een (onderdeel van) een 'Energiecampus'